

Anonymisering uttalelse - trakassering på grunn av funksjonsnedsettelse

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage av 16. juli 2010 fra A.

A hevder at naboen C har trakassert ham og hans ektefelle B på grunn av Bs funksjonsnedsettelse.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har vurdert saken og kommet frem til at C ikke har handlet i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 6, som forbyr trakassering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda. Fristen er tre uker fra partene har mottatt dette brevet, se vedlagte orientering.

OMBUDETS UTTALELSE

Sakens bakgrunn

A har en bevegelseshemmet kone, som er avhengig av å bruke rullestol. Hun har derfor to forskjellige rullestoler stående i oppgangen hvor hun bor, en større stol til lange turer og en mindre til småturer. Oppbevaring av rullestolene i oppgangen skjer i samråd med borettslagsstyre og brannvesenet, som har gitt tillatelse til dette.

C la den 14. juli 2010 et skriv i alle postkassene i oppgangen. Skrivet var en legeerklæring som bekreftet at hennes mann, D, har behov for å bruke rullator av medisinske grunner, som var påført følgende tekst:

"Kjære fam. AB

Vi kan alle bli syke og trenge hjelp/midler

Y sykehus ba meg låse rullatoren, slik at den ikke ble ødelagt og fremfor alt fikk stå i "fred".

Vi bor i et fellesskap, så det å være medmenneske og å vise litt smidighet er ikke så dumt.

Trenger dere egentlig å breie dere slik?

Dette skriv er lagt i hver postkasse i oppg.58, samt X brl.v/styret."

Hun låste også rullatoren til rekkverket slik at den ble i veien for rullestolene.

Kort tid etter denne henvendelsen merket borettslaget opp plassene til begge rullestolene og til rullatoren, slik at hjelpemidlene ikke lenger er i veien for hverandre. Begge partene er fornøyde med løsningen.

Partenes syn på saken

A fant skrivet i sin postkasse og reagerte særlig på ordbruken i setningen "Trenger dere å breie dere slik?". Han mener dette referer til at rullestolene til B tar mye plass i oppgangen, noe som C ikke synes er nødvendig. B er imidlertid avhengig av begge rullestolene.

A er opprørt over at skrivet ble lagt i hver postkasse i oppgangen, i stedet for at kun partene ble kontaktet (familien AB og borettslagsstyret). Dette mener han er en trakasserende adferd, som henger ut ham og kona foran hele oppgangen på grunn av konas funksjonsnedsettelse.

C begrunner sin handlemåte med at rullatoren ble "kastet" under trappen i flere dager, noe hun ville ha slutt på. Derfor valgte hun å låse rullatoren og skrive om dette til hele oppgangen.

C mener hun har dårlig erfaring med å ringe på As dør. Dessuten synes hun at A uansett ikke skulle avgjøre hvor rullatoren kunne stå. Hun påpeker ellers at saken ble løst på en smidig måte etter at hun informerte oppgangen og borettslagsstyret. Hjelpemidlene ble snudd, og plassene ble merket opp av styret. Denne løsningen er hun fornøyd med.

C presiserer ellers at hun ikke vil rette ytterligere henvendelser mot A, verken skriftlige eller muntlige.

Rettslig grunnlag

Ombudet kan gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven eller ikke, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven:

Trakassering på grunn av nedsatt funksjonsevne er forbudt, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 6 første ledd.

Med trakassering menes handlinger, unnlater eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende eller ydmykende.

Forbudet mot trakassering i paragrafen her omfatter ... trakassering av en person på grunn av dennes forhold til en person med nedsatt funksjonsevne.

Dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har skjedd diskriminering, skal det legges til grunn at diskriminering har funnet sted, hvis ikke den som er ansvarlig for *handlingen, unnlatsen eller ytringen* sannsynliggjør at det likevel ikke har skjedd diskriminering, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13.

En påstand om diskriminering er ikke nok til at ombudet kan konkludere med at det er "grunn til å tro" at diskriminering er skjedd. Påstanden må støttes av andre opplysninger eller sakens omstendigheter for øvrig.

Ombudets vurdering

Ombudet skal ta stilling til om C handlet i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbud mot trakassering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Forbudet omfatter også trakassering av en person på grunn av vedkommendes forhold til en person med nedsatt funksjonsevne.

Det foreligger årsakssammenheng mellom Bs nedsatte funksjonsevne og C ytringer og handlinger. Ombudet finner derfor at det er *grunn til å tro* at nedsatt funksjonsevne hos B har vært årsaken til C handlemåte. C bestrider ikke dette.

Ombudet vil på bakgrunn av de framlagte redegjørelsene fra begge partene vurdere om bruk av uttrykket "trenger dere å breie dere slik", offentliggjøring av dette for en oppgang i et borettslag, samt blokkering av tilgang til hjelpemidlene utgjør trakassering i lovens forstand.

"Trakassering ...kjennetegnes ved en sterkt sjenerende eller sjikanøs væremåte som oppleves som et overgrep mot den som rammes. ...Det er gjerne tale om et handlingsforløp av vedvarende karakter, eller om gjentatte enkelthandlinger over et lengre tidsrom" (Ot.prp.nr.44 (2007-2008), s.109).

"Det skal foretas både en subjektiv og objektiv vurdering av om vilkårene for trakassering er oppfylt. ...handlingen, unnlatelsen eller ytringen må ha en viss alvorlighetsgrad" (Ot.prp.nr.44 (2007-2008), s.111).

Ombudet forstår det slik at perioden da rullatoren var låst slik at den hindret bruk av rullestolene, var meget kortvarig. Det som ble oppfattet som trakasserende av A, er C manglende forståelse for Bs behov for hjelpemidlene (begge rullestolene) og at C ved å skrive til hele oppgangen trakk andre enn partene inn i diskusjonen. Det er ingen tvil om at A selv opplevde dette som krenkende og som et overgrep mot ham og hans kone.

Ombudet skal videre foreta en objektiv vurdering av om alvorlighetsgraden til C handlinger oppfyller lovens vilkår for trakassering. *"Subjektive følelser av krenkelse kan ikke være tilstrekkelig for å konstatere trakassering uten at dette også har en viss forankring, etter en mer objektiv vurdering av de faktiske forholdene. Adferd som er plagsom og irriterende, men ikke av en viss alvorlighetsgrad, kvalifiserer ikke til trakassering"* (Ot.prp.nr.44 (2007-2008), s.113).

Ombudet vurderer det slik at C uttrykksmåte viser manglende forståelse for Bs behov for hjelpemidlene, men ikke kan sies å være "sterkt sjenerende". Handlingsforløpet

bærer heller ikke preg av å ha ”vedvarende karakter” eller å være ”gjentatte enkelthandlinger over et lengre tidsrom”. Ombudet finner derfor at etter en objektiv vurdering er vilkårene for trakassering ikke oppfylt i det foreliggende tilfellet.

Konklusjon

C har ikke handlet i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 6.

***